Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Najdawniejsze dzieje Polski i Europy w świetle odkryć archeologicznych, PG_00183784		
Kierunek studiów	Krajoznawstwo i turystyka historyczna (O)		
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu	2026/2027
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji	na uczelni
Rok studiów	1	Język wykładowy	polski
Semestr studiów	1	Liczba punktów ECTS	2.0
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia	zaliczenie
Jednostka prowadząca			
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr Andrzej Kasprzak	
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu	dr Andrzej Kasprzak	

Formy zajęć							
	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						

Aktywność studenta i liczba godzin pracy					
	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach	Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30	2.0	18.0	50

Cel przedmiotu	Zapoznanie studenta z podstawowymi problemami pradziejów ziem polskich

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[KiTHL3_U09] Potrafi brać udział w debacie; formułować tezy i argumentować z wykorzystaniem poglądów różnych autorów prac historycznych w oparciu o znaną mu literaturę fachową	K2A_W03 Zna w pogłębionym stopniu terminologię, teorie, metodologię oraz narzędzia opisu z zakresu archeologii oraz nauk pokrewnych	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[KiTHL3_K03] Jest gotów do działania na rzecz promocji i rozwoju proekologicznych form turystyki	K2A_U08 Potrafi samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie i ukierunkowywać innych w tym zakresie	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[KiTHL3_K01] Krytycznie ocenia posiadaną wiedzę, wykazuje gotowość do jej stałego poszerzania oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	K2A_U01 Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę, formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy teoretyczne i praktyczne poprzez: - właściwy dobór źródeł i informacji z nich pochodzących, dokonywanie oceny, krytycznej analizy, syntezy i prezentacji tych informacji, - dobór oraz stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, - przystosowanie istniejących lub opracowanie nowych metod i narzędzi.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[KiTHL3_U02] Potrafi rozpoznać i objaśnić znaczenie wytworów dawnych kultur w kontekście dziedzictwa kulturowego i jego wykorzystania w turystyce	K2A_W01 Posiada pogłębioną, rozszerzoną i uporządkowaną wiedzę z zakresu archeologii. Rozpoznaje wytwory kultury materialnej dawnych społeczności i na ich podstawie potrafi określić czas ich wykonania.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[KiTHL3_W03] Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu wybrane zagadnienia z dorobku historiografii oraz jest świadomy współistnienia w naukach historycznych różnych punktów widzenia wynikających z odmiennych postaw teoretycznych, tradycji narodowych i uwarunkowań kulturowych	K2A_U01 Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę- formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy teoretyczne i praktyczne poprzez: - właściwy dobór źródeł i informacji z nich pochodzących, dokonywanie oceny, krytycznej analizy, syntezy i prezentacji tych informacji, - dobór oraz stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, - przystosowanie istniejących lub opracowanie nowych metod i narzędzi.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[KiTHL3_U04] Potrafi pozyskiwać informacje (korzystając z bibliografii, pomocy archiwalnych, baz danych, wyszukiwarek internetowych, itp.), poddawać je krytycznej analizie, klasyfikacji, kategoryzacji i syntezie w celu rozwiązania problemu - zarówno własnego, jak i postawionego przez innych - w zmiennych i nie w pełni przewidywalnych warunkach, w tym z wykorzystaniem badań terenowych i obserwacji bezpośredniej	K2A_W01 Posiada pogłębioną, rozszerzoną i uporządkowaną wiedzę z zakresu archeologii. Zna najważniejszą literaturę przedmiotu i jest w stanie dotrzeć do bardziej zaawansowanych publikacji.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[KiTHL3_W02] Ma zaawansowaną, uporządkowaną chronologicznie i tematycznie wiedzę o historii ziem polskich - dawnych i współczesnych - z uwzględnieniem ich miejsca i roli w dziejach Europy i świata, także w odniesieniu do analizowanych w terenie obiektów i regionów	K1A _W02 - Ma zaawansowaną, uporządkowaną chronologicznie i tematycznie wiedzę ogólną z zakresu prahistorii Polski i Europy od epoki kamienia do wczesnego średniowiecza	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja

Treści przedmiotu	Wprowadzenie I podstawowe pojęcia, terminy i metody badania odległej przeszłości.Wprowadzenie II główne kierunki badawcze współczesnej archeologii.Wprowadzenie II podstawowe metody datowania - periodyzacja pradziejów.Antropogeneza.Paleolit dolny i środkowy początki cywilizacji człowieka.Paleolit schyłkowy fenomen sztuki paleolitycznej. Mezolit schyłek świata łowców i zbieraczy.Rewolucja neolityczna początek neolitu wielki sukces czy wygnanie z Raju.Eneolit intensyfikacja zagospodarowywania świataEpoka brązu od różnorodności do ujednolicenia kulturowego.Okres halsztacki początek epoki żelaza.Okres lateński celtycka dominacja w barbarzyńskiej Europie.Okres rzymski kultury przeworska i wielbarska.Okres rzymski ślady kontaktów z imperium rzymskim.Okres wędrówek ludów zmierzch antycznego świata.Świt średniowiecza wielka ekspansja Słowian
Wymagania wstępne i dodatkowe	podstawowe wiadomości z zakresu geografii i historii starożytnej

Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się

Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
test pisemny	51.0%	100.0%

Zalecana lista lektur

Podstawowa lista lektur	J.K. Kozłowski, P. Kaczanowski, Wielka historia Polski, t. 1, Najdawniejsze dzieje ziem polskich (do VII w.), Kraków 1998. J.K. Kozłowski (red.), Prehistoria, Encyklopedia historyczna świata, t. 1, 1999, Kraków. J.K. Kozłowski (red.), Wielka Historia Świata. Świat przed "rewolucją" neolityczną, 2004, Kraków. P. Urbańczyk (red.) The Past Societies 1-5. Polish lands from the first evidence of human presence to the Early Middle Ages, 2017, Warszawa. J. Wielowiejski (red.), Prahistoria Ziem Polskich. Tom V: Późny okres lateński i okres rzymski, Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk 1981.
Uzupełniająca lista lektur	W. Hensel, Polska starożytna, Wrocław 1980 K. Jażdżewski, Pradzieje Europy Środkowej, Wrocław 1981. A. Ciesielska, Społeczeństwa Europy pradziejowej. Podręcznik dla studentów archeologii i historii, 2011, Poznań. A. Kokowski, *Starożytna Polska. Od trzeciego stulecia przed narodzeniem Chrystusa do schyłku starożytności*, Warszawa 2006.
Adresy eZasobów	

Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Z jaką kulturą archeologiczną związana jest osada obronna w Biskupinie? Czy są ślady Celtów na ziemiach polskich? Jakie zabytki znajdowane na ziemiach polskich wykonane zostały na terenie Cesarstwa Rzymskiego?

Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.